

Casusopdrachten / Rollenspel algemeen (in de samenleving)

Duur van de les:	40 tot 60 minuten
Vorbereiding docent:	Uitprinten en lezen van casussen Lezen werkblad uitgangspunten Samen Dementievriendelijk

Korte omschrijving

De studenten bespreken in groepjes van 3 tot 5 personen casussen waarin mensen met dementie een rol spelen. Ze gaan samen op zoek naar de oplossing voor een probleem en denken daarbij na over hoe zij in deze situatie contact zouden maken, hoe ze iemand gerust kunnen stellen en wat ze wel of niet zouden doen.

Tip: Je kunt de casussen ook gebruiken voor een rollenspel. Omschrijf in dat geval alleen de context waarin de situatie plaatsvindt laat degene die de persoon met dementie speelt alleen de hele casus lezen.

Inleiding

Welke opleiding je ook doet, de kans dat je in je werk, privé of gewoon in een dagelijkse situatie te maken gaat krijgen met iemand dementie is heel groot. Het aantal mensen met dementie blijft in de toekomst namelijk toenemen. Op dit moment zijn er 290.000 mensen met dementie. Door de vergrijzing zal dit aantal in 2040 oplopen tot een half miljoen mensen. Dementie duurt gemiddeld 6,5 jaar en daarvan wonen mensen met dementie nog een lange tijd zelfstandig thuis. Mensen met dementie maken dus nog gewoon deel uit van de samenleving. Ze doen bijvoorbeeld nog zelf boodschappen, gaan met de trein, gaan naar het café en naar hun favoriete sportclub. Om ervoor te zorgen dat mensen met dementie ook zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk mee kunnen doen, is het belangrijk dat ook jij weet hoe je mensen met dementie kunt herkennen en hoe je ze kunt helpen.

1. We gaan in groepjes uiteen en bekijken een aantal situaties waarin de studenten mogelijk terecht kunnen komen. Geef ieder groepje een casus.
2. De studenten hebben ongeveer 15 minuten de tijd om de casus en aanvullende vragen met elkaar te bespreken.

De casussen

Op de volgende pagina's vind je casuskaarten die de studenten met elkaar bespreken. Naast de casus bevatten de kaarten nog een of meerdere vragen.

Nabespreken

1. Wijs in elk groepje één persoon aan die in het kort hun casus uitlegt en vertelt wat de groep de beste manier lijkt om met deze situatie om te gaan. Laat de andere studenten reageren op de oplossing/behandeling.
2. Bespreek hierna de volgende kwesties met de groep:
 - a. Waren er verschillen en / of overeenkomsten in de gekozen aanpak?
 - b. Wat zou het met jou doen als je in deze situatie terecht zou komen?
 - c. Wat zou degene met dementie willen in deze situatie denk je?
En hoe kun jij daaraan bijdragen?

GOED Methode

In de online training hebben de studenten de GOED methode aangeleerd. Deze methode is een ezelsbruggetje voor manier waarop je kunt omgaan met mensen met dementie. Geruststellen, Oogcontact maken, Even meedenken, Dankjewel.

Daarnaast kun je in de werkvorm 'Uitgangspunten Samen Dementievriendelijk' in de toolkit tips en signalen vinden die kunnen helpen bij het nabespreken van de casussen.

Casus: **In de lunchroom**

Situatie:

Joris (18) werkt in een lunchroom en heeft om 09.00 uur s 'ochtends een eerste klant. Joris loopt naar de vrouw toe om haar bestelling op te nemen. De dame wijst naar de bierkaart en zegt 'twee kopjes koffie alstublieft'. De dame zit met haar jas aan en kijkt gefascineerd naar alle details op het schilderij aan de muur en mompelt onverstaanbaar over de dingen die ze ziet. Ze kijkt regelmatig naar de deur en drinkt niets van haar koffie. Na 20 minuten in haar eentje aan tafel te hebben gezeten vraagt de vrouw aan Joris 'hoe laat begint de avondvoorstelling?'.

Bespreek de volgende vragen:

- Welke signalen van dementie herken je?
- Op welk moment vermoed je dat er iets aan de hand is?
- Wat zou je doen in deze situatie als je Joris zou zijn?

Casus: **In de trein**

Situatie:

Mo (20) loopt gehaast naar de trein, hij gaat naar vrienden in een stad verderop. Als hij op het perron loopt ziet hij een oudere man uit een andere trein stappen. De man kijkt op de borden en loopt richting Mo's trein. Op het moment dat Mo de trein in wil stappen vraagt de man 'Jongeman is dit de trein naar Londen?'.

- Wat zou jij doen als je Mo was?
- Waaraan zou je kunnen merken of de man dementie heeft?
- Wanneer is de situatie zorgwekkend en wanneer niet?
- Heb je wel eens iets vergelijkbaars meegemaakt? Hoe he je toen gehandeld? Zou je dat nu anders doen?

Casus: **In de winkel**

Situatie:

Jerry (16) staat in de rij bij de supermarkt, voor hem staat een oudere man die 4 pakken melk koopt en 2 dozen eieren. De man is op zoek naar zijn portemonnee maar kan deze niet vinden in zijn tas. De caissière is ondertussen met een collega achter haar in gesprek en laat de man rustig doorzoeken. Jerry merkt dat de man onrustig wordt. Als de man zijn portemonnee heeft gevonden haalt hij zijn bieb pas er uit en probeert hij te betalen. De man kijkt Jerry vragend aan.

- Wat doet het met je als je merkt dat de man je zo aankijkt?
- Wat is je eerste reactie?
- Hoe kom je er achter waar deze man mee geholpen is?
- Wat zou je in zo'n geval niet moeten doen? Waarom niet?

Casus: **Bij de tennisclub**

Situatie:

Melissa (21) tennist al jaren bij tennisclub 'tie break'. Zo lang als ze zich kan herinneren werkt Annie (65) als vrijwilliger achter de bar van het clubhuis. Annie is altijd druk in de weer, ze helpt iedereen, houdt de voorraden bij en maakt met iedereen een praatje. Maar sinds een tijdje is Annie niet meer helemaal zichzelf. Ze neemt de bestellingen niet goed op, loopt soms de tennisbaan op terwijl er nog getennist wordt en geeft gratis drinken weg. Melissa maakt zich zorgen maar weet niet goed wat ze kan doen.

Bespreek met elkaar:

Wat zou Melissa kunnen doen?

Waar zou Annie wel en niet mee geholpen zijn?

Hoe kun je daar achter komen?

Casus: **De vader van Amina**

Situatie:

Mila (19) is de beste vriendin van Amina (19). Amina is een enthousiaste, vrolijke meid, maar de laatste tijd is ze wat afwezig. Ze heeft minder tijd om leuke dingen te doen en is merkbaar met haar hoofd bij andere dingen. Ze heeft wel eens laten vallen dat haar vader onlangs de diagnose dementie heeft gekregen, maar Mila merkt dat Amina daar niet graag over praat. Mila denkt dat Amina zware mantelzorgtaken heeft en ze wil wat voor Amina kunnen betekenen, maar weet niet goed hoe ze dit aan kan pakken.

Bespreek met elkaar:

- Hoe denk jij dat Mila dit kan aanpakken?
- Waar zou Amina behoefte aan kunnen hebben?
- Hoe zou de situatie van Amina van invloed zijn op haar leven? Wat zou er anders kunnen zijn dan voorheen?

Casus van de docent

Naam cliënt(en):

Leeftijd:

Situatie:

Zorgvraag:

Reflectievraag:

Op www.samendementievriendelijk.nl/scholen-toolkit vindt je meer verdiepende werkvormen die je kunt gebruiken om dementie te bespreken tijdens jouw les.